

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 26-0026
- Klageren:** XX
8260 Viby
- Indklagede:** Nordjyllands Trafikselskab (NT)
CVR-nummer: 30 01 59 40
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 1.000 kr. grundet for lav saldo på Rejsekort
- Parternes krav:** Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften til sin søn, og gør gældende, at sønnen ikke var i stand til at købe billet grundet infantil autisme og svær mental retardering.
- Indklagede fastholder kontrolafgiften.
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnensformand, dommer Lone Bach Nielsen
Dorthe Thorup
Nikola Kiørboe
helle Berg Johansen
Dorte Lundqvist Bang

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 17. juni 2016 truffet følgende

AFGØRELSE

Nordjyllands Trafikselskab (NT) er berettiget til at opretholde kravet om betaling af kontrolafgiften på 1.000 kr.

Beløbet skal betales til Nordjyllands Trafikselskab (NT), der sender betalingsoplysninger til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER

Den 29. december 2025 kl. 10:05:48 steg klagerens søn på bussen med sine forældre. Grundet for lav saldo på sønnens Rejsekort, var det ikke muligt at checke ham ind.

Efterfølgende var der billetkontrol i bussen, hvor klagerens søn blev pålagt en kontrolafgift på 1.000 kr.

Herefter gjorde klageren overfor NT gældende, at sønnen var ude af stand til at selvstændigt at varetage praktiske forhold, såsom at købe busbillet og foretage check ind, på grund af en kognitiv funktionsnedsættelse. På den baggrund anmodede klageren om, at NT annullerede kontrolafgiften.

I mail af 14. januar 2026 fastholdt NT kontrolafgiften med henvisning til, at check ind ikke kunne ske grundet for lav saldo på Rejsekortet. I øvrigt henviste NT til, at sønnens far, der holdt Rejsekortene for både sønnen og forældrene, i første omgang forsøgte at undlade visning af sønnens Rejsekort ved i stedet at vise ét af de andre kort to gange.

Herefter blev sagen indbragt for ankenævnet.

I klageskema af 15. januar 2026 til ankenævnet har klageren blandt andet anført:

”Jeg klager over Nordjyllands Trafikselskabs afgørelse om at fastholde en kontrolafgift udstedt den 29.12.2025 til [klagerens søn].

[Klagerens søn] har infantil autisme (F84.0) og svær mental retardering (F72), hvilket er dokumenteret ved vedlagt lægeerklæring. Han har en varig og betydelig kognitiv funktionsnedsættelse og er ikke i stand til selvstændigt at forstå eller håndtere forhold som rejsehjemmel, saldo på rejsekort eller korrekt check-in.

[Klagerens søn] rejste denne dag sammen med sine forældre. NT anfører selv i deres afgørelse, at ”det ikke er [sønnen], der har lavet fejl i forhold til de faktiske omstændigheder”. Der har ikke været tale om forsøg på snyd eller bevidst unddragelse af betaling.

[Klagerens søn] er i sin dagligdag fuldt afhængig af sine forældre for støtte og hjælp. Forældrene har selv sproglige udfordringer, hvilket kan medføre misforståelser i pressede situationer, men dette ændrer ikke på, at [sønnen] ikke selv er i stand til at overskue eller kontrollere sin rejsehjemmel.

På trods af dette fastholder NT kontrolafgiften med henvisning til de fælles landsdækkende rejseregler og handlinger foretaget af hans far. Det gøres gældende, at det er uproportionalt og urimeligt at opretholde en kontrolafgift over for en person, som dokumenteret ikke er i stand til at overholde reglerne eller forstå konsekvenserne heraf.

[Klagerens søn] kan ikke sidestilles med en almindelig rejsende uden handicap, og der bør i denne sag tages særligt hensyn til hans funktionsnedsættelse, jf. rimelighed og proportionalitet.

På denne baggrund anmodes Ankenævnet for Bus, Tog og Metro om at tilsidesætte NT's afgørelse og annullere kontrolafgiften.”

Heroverfor har NT overfor ankenævnet fastholdt sin afgørelse med henvisning til, at klagerens søn grundet for lav saldo på Rejsekortet ikke kunne checke ind. Derudover har NT til ankenævnet fremsendt elektroniske log/billeddokumentation:

Rejsekorthistorik - søg

(d) Vælg periode eller vis historik fra (e) 19-11-2025 til (i) 19-01-2026 Søg (s)

Rejsekorthistorik

Rejsenr.	Dato	Tid	Fra	Tid	Til	Beløb kr.	Saldo kr.
+ 78	19-11-2025	09:03	Linje : 12 Vejgaard Bymidte (Odinsgade / Aalborg)	09:12	Linje : 12 Aalborg St.	-20,70	16,83
	29-12-2025	09:40	Kontrolmærke		Linje : 12 Karolinelund (Bornholmsgade / Aalborg)		16,83
	29-12-2025	09:40	Kontrolmærke		Linje : 12 Karolinelund (Bornholmsgade / Aalborg)		16,83
	29-12-2025	09:40	Kontrolmærke		Linje : 12 Karolinelund (Bornholmsgade / Aalborg)		16,83
+ 79	29-12-2025	10:49	Tank-op		Nytorv (Østeraagade / Aalborg)	100,00	116,83
+ 80	29-12-2025	10:54	Linje : 2 Nytorv (Østeraagade / Aalborg)	11:23	Linje : 12 Vejgaard Bymidte (Odinsgade / Aalborg)	-20,70	96,13
+ 81	02-01-2026	10:02	Linje : 12 Vejgaard Bymidte (Odinsgade / Aalborg)	10:19	Linje : 12 Vesterbro (Aalborg)	-20,70	75,43
+ 82	02-01-2026	11:09	Linje : 12 Vesterbro (Aalborg)	11:24	Linje : 12 Vejgaard Bymidte (Odinsgade / Aalborg)	-16,56	58,87

Hertil har klageren i mail af 4. februar 2026 til ankenævnet yderligere anført:

”Jeg har gennemlæst trafikvirksomhedens svar og bilag og fastholder min klage.

Det bemærkes, at trafikvirksomheden selv anfører, at det ikke er [klagerens søn], der har lavet fejl i forhold til de faktiske omstændigheder. Dette er centralt for sagen.

[Klagerens søn] har infantil autisme og svær mental retardering, hvilket er dokumenteret ved lægeerklæring. Han har en varig og betydelig kognitiv funktionsnedsættelse og er ikke i stand til at forstå eller håndtere forhold som saldo på Rejsekort, check-in eller rejsehjemmel. Han kan derfor ikke sidestilles med en almindelig rejsende uden handicap.

[Klagerens søn] rejste sammen med sine forældre og er i sin dagligdag fuldt afhængig af dem for støtte og hjælp. Forældrene har desuden sproglige udfordringer, hvilket kan bidrage til misforståelser i pressede situationer. Der har ikke været tale om forsøg på snyd eller bevidst unddragelse af betaling.

Det gøres gældende, at det er uproportionalt og urimeligt at opretholde en kontrolafgift over for en person, som dokumenteret ikke er i stand til at overholde reglerne eller forstå konsekvenserne heraf, særligt når trafikvirksomheden selv anerkender, at fejlen ikke kan tilskrives ham.

Jeg fastholder derfor ønsket om, at Ankenævnet tilsidesætter trafikvirksomhedens afgørelse og annullerer kontrolafgiften.”

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Klagerens søn kunne ved kontrollen i buslinje 12 den 29. december 2025 ikke forevise gyldig billet, fordi han på grund af for lav saldo ikke kunne checke ind på sit personlige Rejsekort.

Kontrolafgiften blev dermed pålagt med rette.

Ifølge de fælles landsdækkende rejseregler skal Rejsekort checkes ind ved rejsens begyndelse, og det er passagerens eget ansvar at være checket korrekt ind.

Ankenævnet bemærker, at passageren har ansvaret for, at Rejsekortet har den nødvendige saldo til at foretage check ind. Check ind skal ske straks ved påstigning.

Saldo på klagerens Rejsekort kom under minimumsgrænsen efter en afsluttet rejse den 19. november 2025, hvorved der blev vist en meddelelse på kortlæserens skærm om den lave saldo, og kortlæseren afgav samtidig en ”advarselslyd”. På den baggrund finder ankenævnet, at klageren ikke med rette kunne antage, at han efterfølgende kunne checke ind fx i linje 12 den 29. december 2025 uden først at have tanket Rejsekortet op.

Efter ankenævnets opfattelse kan klagerens oplysninger om sønnens kognitive funktionsnedsættelse ikke i sig selv føre til, at han skal fritages for betaling af kontrolafgiften.

Pligten til at betale kontrolafgift er ikke betinget af, om passageren bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling. Herefter finder ankenævnet, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, at klageren kan fritages for kontrolafgiften.

Forbrugerrådets repræsentanter udtaler kritik af kontrolafgiftens størrelse:

”Forbrugerrepræsentanterne finder, at kontrolafgifter over 750 kr. ikke står rimeligt i forhold til forseelsens omfang. Mange brugere af den kollektive transport pålægges kontrolafgifter, selvom de har forsøgt at betale korrekt, men har begået mindre fejl i et selvbetjeningssystem, der bliver mere og mere komplekst. Det er desuden bekymrende, at trafikselskaberne – som monopolliggende virksomheder – selv fastsætter kontrolafgifternes størrelse. Dette giver selskaberne mulighed for at indføre kontrolafgifter, som ville være forretningskadelige, hvis der var reel konkurrence på markedet. Forbrugerrepræsentanterne indgiver derfor en mindretalsudtalelse vedrørende kontrolafgiftens størrelse. Denne udtalelse er en mindretalsbemærkning og er udtryk for forbrugerrepræsentanternes principielle holdning. Udtalelsen ændrer ikke afgørelsen i den konkrete sag og medfører ikke en nedsættelse af kontrolafgiften.”

RETSGRUNDLAG

Ifølge lov om trafikselskaber § 29 kan selskabet udstede kontrolafgift og pålægge ekspeditionsgebyr til en passager, der ikke på forlangende foreviser gyldig rejsehjemmel.

I de Fælles landsdækkende rejseregler (forretningsbetingelser), som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på Rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 1.000 kr. for voksne. Det gælder også, hvis passageren har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, der ikke kan kontrolleres, f.eks. hvis denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker. Det er passagerens ansvar, at rejsehjemlen er endeligt modtaget på den mobile enhed før påstigning.

I busser, hvor check ind sker om bord, skal check ind ske straks efter påstigning uden unødigt ophold, og inden passageren sætter sig ned.

Som passager uden gyldig rejsehjemmel betragtes også passager, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid, eller hvis andre rejsebegrensninger ikke overholdes (f.eks. for hvornår cykler må medtages, eller om der er betalt metro-tillæg). Passagerer, der rejser alene på andres Rejsekort Personligt eller med en anden kundetype, end passageren er berettiget til, rejser uden gyldig rejsehjemmel. Kortindehaveren skal altid selv være checket ind på kortet på de rejser, hvor et Rejsekort Personligt benyttes.

På ankenævnets vegne

Lone Bach Nielsen
Nævningsformand